

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 17. huhtikuuta 2002 (18.04)
(OR. fr)**

8056/02

**ENER 81
CHAR 15**

SAATE

Lähettiläjä:	Sylvain BISARRE, johtaja, Euroopan komission pääsihteeristö
Saapunut:	12. huhtikuuta 2002
Vastaanottaja:	Javier SOLANA, pääsihteerin, korkea edustaja
Asia:	Komission raportti jäsenvaltioiden kivihiiliteollisuuden hyväksi toteuttamia toimia koskevan yhteisön järjestelmän soveltamisesta vuonna 2001

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena komission asiakirja – KOM(2002) 176 lopull.

Liite: KOM(2002) 176 lopull.

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 10.4.2002
KOM(2002) 176 lopullinen

KOMISSION RAPORTTI

**jäsenvaltioiden kivihiiliteollisuuden hyväksi toteuttamia toimia koskevan yhteisön
järjestelmän soveltamisesta vuonna 2001**

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Johdanto.....	3
2.	Kivihiiliteollisuus ja markkinat	4
2.1.	Tuotanto.....	4
2.2.	Työllisyys	4
2.3.	Kivihiilen kysyntä ja kauppa	5
3.	Euroopan unionin hiilikaivosalueiden tilanne	6
3.1.	Saksa	6
3.2.	Espanja	7
3.3.	Ranska	7
3.4.	Yhdistynyt kuningaskunta.....	8
3.5.	Muut	9
4.	Kivihiiliteollisuuden hyväksi toteutettujen rahoitustoimien kuvaus.....	9
4.1.	Saksa	12
4.2.	Espanja	14
4.3.	Ranska	16
4.4.	Yhdistynyt kuningaskunta.....	17
5.	Riita-asiat.....	18
5.1.	Valitukset.....	18
5.2.	Valitukset tuomioistuimeen.....	19
6.	Päätelmät	20

1. JOHDANTO

Jäsenvaltioiden kivihiiliteollisuuden hyväksi toteuttamia toimia koskevasta yhteisön järjestelmästä 28. joulukuuta 1993 tehdyn komission päätöksen N:o 3632/93/EHTY 10 artiklassa komissio veloitetaan antamaan neuvostolle, Euroopan parlamentille ja neuvoo-antavalle komitealle vuosittain kertomus päätöksen soveltamisesta.

Tässä kertomuksessa tarkastellaan taloudellista tukea, jota Saksa, Espanja, Ranska ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat myöntäneet kivihiiliteollisuudelleen vuonna 2001.

Toimia voidaan pitää yhteensopivina yhteismarkkinoiden asianmukaisen toiminnan kanssa vain jos niillä tuetaan seuraavista tavoitteista ainakin yhden toteuttamista:

- tukien pienentämiseen tähtäävä taloudellisen elinkelpoisuuden edistäminen hiilen maailmanmarkkinahinta huomioon ottaen
- selvitetään tuotantoyksiköiden toiminnan täydelliseen tai osittaiseen lopettamiseen liittyviä sosiaalisia ja alueellisia ongelmia
- helpotetaan kivihiiliteollisuuden mukauttamista ympäristönsuojelunormeihin.

Jäsenvaltiot toimittivat komissiolle kyseisen päätöksen 8 artiklan mukaisesti hiiliteollisuuden nykyaikaistamista, järjeistämistä ja uudelleenjärjestelyä koskevat suunnitelmansa. Tarkasteltuaan suunnitelmia komissio antoi lausunnot siitä, kuinka hyvin suunnitelmat vastasivat päätöksen N:o 3632/93/EHTY 2, 3 ja 4 artiklassa vahvistettuja yleisiä ja erityisiä tavoitteita. Lausunnot esitetään päätöksissä, jotka tehtiin Saksan osalta 13. joulukuuta 1994¹, 2. joulukuuta 1998² ja 21. joulukuuta 2000³, Espanjan osalta 13. joulukuuta 1994⁴ ja 3. kesäkuuta 1998⁵, Ranskan osalta 19. heinäkuuta 1995⁶ ja Yhdistyneen kuningaskunnan osalta 1. kesäkuuta 1994⁷ ja 15. marraskuuta 2000⁸. Kuten edeltävinä vuosina, jäsenvaltiot antoivat näiden nykyaikaistamis-, järjeistämisen- ja uudelleenjärjestelysuunnitelmien perusteella tiedoksi päätöksen N:o 3632/93/EHTY 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti kaikki vuonna 2001 toteutettaviksi suunnitellut rahoitustoimenpiteet. Komissio päätti näistä toimenpiteistä seuraavilla päätöksillä:

---

¹ Päätös N:o 94/1070/EHTY, 13. joulukuuta 1994. EYVL L 385, 31.12.1994, s. 18.

² Päätös N:o 99/270/EHTY, 2. joulukuuta 1998. EYVL L 109, 27.4.1999, s. 14.

³ Päätös N:o 2001/361/EHTY, 21. joulukuuta 2000. EYVL L 127, 9.5.2001, s. 55.

⁴ Päätös N:o 94/1072/EHTY, 13. joulukuuta 1994. EYVL L 385, 31.12.1994, s. 31.

⁵ Päätös N:o 98/637/EHTY, 3. kesäkuuta 1998. EYVL L 303, 13.11.1998, s. 57.

⁶ Päätös N:o 95/465/EHTY, 19. heinäkuuta 1995. EYVL L 267, 9.11.1995, s. 46.

⁷ Päätös N:o 94/574/EHTY, 1. kesäkuuta 1994. EYVL L 220, 25.8.1994, s. 12.

⁸ Päätös N:o 2001/114/EHTY, 15. marraskuuta 2000. EYVL L 43, 14.2.2001, s. 27.

Jäsenvaltio	Komission päätös	Hyväksymispäivä	Virallinen lehti	Tukivuosi
Yhdistynyt kuningaskunta	2001/683/EHTY	8. toukokuuta 2001	L 241, 11.9.2001, s. 10	2001
Yhdistynyt kuningaskunta	2001/807/EHTY	25. heinäkuuta 2001	L 305, 22.11.2001, s. 27	2001
Yhdistynyt kuningaskunta	2001/82/EHTY	17. lokakuuta 2001	L 35, 6.2.2002, s. 19	2001
Espanja	2001/XXX/EHTY	11. joulukuuta 2001	Julkaistavaksi	2001
Saksa	2000/361/EHTY	21. joulukuuta 2000	L 127, 9.5.2001, s. 55	2000-2001
Ranska	2001/678/EHTY	23. toukokuuta 2001	L 239, 7.9.2001, s. 35	2001

Tässä asiakirjassa esitetyt tukimäärät ovat lopullisia määriä, jotka komissio on päätöksen N:o 3632/93/EHTY mukaisesti hyväksynyt vuodelle 2001. Niihin eivät siis sisälly eri syistä mahdollisesti annettavat muut tuet kuten avustukset, joita jäsenvaltiot ovat myöntäneet EHTY:n perustamissopimuksen 56 artiklassa tarkoitettuina erityisavustuksina sosiaalisin perustein. Tämä asiakirja on kuudes kyseisen päätöksen 10 artiklassa tarkoitettu kertomus, joka on annettu päätöksen voimaantulon 1. tammikuuta 1994 jälkeen.

2. KIVIHIILITEOLLISUUS JA MARKKINAT

2.1. Tuotanto

Vuonna 2001 Euroopan unionissa tuotettiin kivihiiltä 77,3 miljoonaa tonnia eli 5,2 miljoonaa tonnia vähemmän kuin vuonna 2000. Tämä tuotannonlasku vastaa viime vuosien kehityssuuntausta, joka todennäköisesti vahvistuu edelleen, sillä vuoden 2002 tuotannoksi on arvioitu noin 75 miljoonaa tonnia.

Taulukko 1

Kivihiilen tuotanto (1000 tonnia)

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001*
B	218	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D	72153	57900	52000	53100	47900	45800	40700	39200	33300	29000
E	18551	18402	18194	17627	17688	18000	16320	15420	14800	13800
F	9478	8576	7538	7014	7310	5779	4862	4532	3166	2334
P	221	197	147	0	0	0	0	0	0	0
UK	83987	67463	48971	52630	48538	48490	41180	37080	31970	32121
Muut	149	15	1	0	0	0	0	0	0	0
EU 15	184757	152553	126851	130371	121436	118069	103062	96323	83236	77255

Lähde: Jäsenvaltiot; vuositilastot (1992–2000); * = alustavat luvut

2.2. Työllisyys

Useimmissa tuottajamaissa järjeistämistoimenpiteet ja kivihiiliteollisuuden tuotannon supistaminen ovat jälleen vähentäneet työntekijöiden lukumäärää. Vuonna 2001 vähennettiin

yli 5 600 työpaikkaa, ja työntekijöiden määrä on nyt 87 800; merkittävin supistaminen tehtiin Saksassa, jossa vähennettiin 4 400 työpaikkaa, ja Espanjassa (noin 1 400). Ranskassa työpaikkoja vähennettiin noin tuhannella. Työpaikkojen odotetaan edelleen vähenevän vuonna 2002 erityisesti Saksassa ja Espanjassa. Yhdistyneessä kuningaskunnassa kivihiiteollisuuden työpaikkojen määrä on lisääntynyt noin 11 500:sta (2000) noin 12 700:aan (2001).

2.3. Kivihiilen kysyntä ja kauppa

Yhteisönsisäiset kivihiilitoimitukset (nettotuonti mukaan luettuna) pysyivät vuonna 2001 lähes ennallaan 257 miljoonassa tonnissa. Tämä kehitys johtuu suurelta osin sähköntuotantoalasta, joka on edelleen kivihiilen pääasiallinen käyttäjä Euroopassa ja jonka osuus kivihiilen kokonaiskulutuksesta on lähes 70 prosenttia.

Taulukko 2

Yhteisönsisäiset kivihiilitoimitukset yhteensä (1000 tonnia)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001*
B	11 118	11 569	13 122	12 106	10 767	11 077	9 897	9 628	9686
DK	10 219	11 569	12 937	13 011	11 161	10 446	7 804	6 671	5572
D	75 179	75 003	78 904	72 558	69 367	83 940	65 311	67 399	65126
EL	2 279	1 944	1 447	2 490	1 927	1 623	1 382	1 030	1150
E	30 802	29 518	31 152	28 778	32 778	30 948	34 681	37 133	35514
F	26 818	21 698	19 803	15 907	21 503	25 533	21 946	22 229	21095
IRL	3 092	2 988	3 104	3 147	3 043	2 918	1 839	2 795	2737
I	14 950	14 426	11 310	15 993	16 071	17 068	16 972	17 957	19859
L	277	303	217	245	195	153	151	171	203
NL	13 524	13 944	14 937	14 690	15 123	15 175	11 528	15 500	15942
A	3 029	2 826	2 728	3 393	3 317	3 458	3 733	3 731	3483
P	4 761	5 144	5 940	5 688	5 660	5 046	6 099	6 367	5751
FIN	4 222	5 549	6 192	4 034	4 096	3 081	3 785	4 573	4328
S	2 422	2 582	1 978	3 054	6 095	5 938	2 980	3 078	3147
UK	85 733	69 024	76 469	74 658	72 846	67 490	56 083	58 897	64051
EU 15	288 425	268 087	280 240	269 692	273 949	265 385	244 191	257 159	257644

Lähde: Eurostat; vuositilastot (1992–1998) ja kuukausitilastot (1999, 2000) * = alustavat luvut

Yhteisön ulkopuolisista maista tuotiin hiiltä vuonna 2001 yli 181 miljoonaa tonnia, joilla korvattiin vähentynyt sisäinen tuotanto. Toisin kuin hiilivetyjen hinta, hiilen hinta kansainvälisillä markkinoilla nousi noin 20 % vuonna 2001. On tärkeää huomata, että yhteisön ulkopuolisista maista tuotu hiili korvaa asteittain yhteisössä tuotetun hiilen tietyillä markkinoilla. Hiilen merikuljetukset eivät myöskään aiheuta suuria ympäristöongelmia. Toisin kuin öljytankkerit, hiiltä kuljettavat alukset eivät saastuta ympäristöä laajassa mitassa haaksirikon tai törmäyksen sattuessa. Lisäksi niihin liittyy pienempi palovaara.

Taulukko 3

Kivihiilen tuonti kolmansista maista (1000 t)

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001*
B	13147	11404	12087	13671	12465	12459	12370	12634	10085	11237
DK	11789	10319	11544	12975	13116	13471	8070	7117	6412	6813
D	14248	12627	13896	13891	15578	19031	20527	22280	27500	28325
EL	2132	1337	1500	1409	1778	1214	1370	1203	1200	1235
E	13729	12293	11395	13595	11783	11045	14342	20198	21090	21623
F	21401	13900	11914	12790	11216	12437	17247	17491	18412	18177
IRL	2737	2690	2243	2744	2578	2874	2685	2384	2565	2689
I	17557	14287	15889	18481	16540	15292	16565	17309	19004	18591
L	253	251	207	107	107	99	91	153	114	124
NL	14661	14871	16746	17021	16644	20030	22078	19002	19000	19806
A	3796	3178	2580	2859	3637	3766	3727	3349	3450	3615
P	4445	4762	4990	5711	5349	5758	5113	6080	5000	5685
FIN	4232	5932	7862	5821	6866	6944	4608	3597	4573	4824
S	3001	3189	3024	3459	3211	3246	3012	2930	2963	2976
UK	19817	18078	14570	15612	17573	19370	20035	20758	23260	35305
EU 15	146945	129118	130447	140306	138441	147036	151840	154687	164628	180925

Lähde: Eurostat; vuositilastot (1992-1999); kuukausitilastot (2000); * = alustavat luvut

3. EUROOPAN UNIONIN HIILIKAIVOSALUEIDEN TILANNE

3.1. Saksa

Euroopan unionin tärkeimmän hiilentuottajamaan kivihiiliteollisuus keskittyy pääasiassa kahdelle alueelle, Ruhriin ja Saariin. Saksan kolmen suuren hiilentuottajan (Ruhrkohle AG, Saarbergwerke AG, Preussag Anthrazit GmbH) fuusioitua⁹ maan hiilentuotannosta kokonaisuudessaan vastaa vain yksi yritys, Deutsche Steinkohle AG. Tuotanto tapahtuu 12 kaivoksessa, jotka työllistivät vuoden 2001 lopussa noin 52 600 henkilöä, joista 24 300 työskentelee maanalaisissa kaivoksissa.

Saksan hallitus, Nordrhein-Westfalenin ja Saarlandin osavaltiot, ammattiliitot ja kivihiilen tuottajat tekivät 13. maaliskuuta 1997 Saksan kivihiiliteollisuuden tulevaisuutta koskevan sopimuksen. Sopimuksen mukaan nykyistä yli 9,2 miljardin Saksan markan suuruista vuotuista tukea vähennetään vuoteen 2005 mennessä asteittain 5,5 miljardiin Saksan markkaan. Liittohallituksen osuus supistuu 7,7 miljardista Saksan markasta (1998) 3,8 miljardiin Saksan markkaan (2005). Nordrhein-Westfalenin osuus kasvaa 860 miljoonasta Saksan markasta yhteensä miljardiin Saksan markkaan. Saarlandin osavaltion osuudesta vastaa kuten ennenkin liittovaltio. Yritysten ilmoittaman suunnitelman mukaan tuotanto vähenee noin 20 % vuodesta 2000 vuoteen 2002, ja vähennysten jälkeen työntekijöitä olisi 56 000. Tuotanto olisi vain 25 miljoonaa tonnia vuonna 2005, jolloin toiminnassa olisi enää 10 kaivosta ja niissä 36 000 työntekijää. Hiilen hinnan romahdettua vuoden 2000 aikana ennennäkemättömän alhaiseksi ja terästeollisuuden malmin ja koksen kysynnän vähennyttyä Saksan hallitus päätti vauhdittaa rakenneuudistusta: toiminta lopetettiin kokonaan kolmessa kaivoksessa (Westfalen, Göttelborn-Reden ja Ewald-Hugo) vuonna 2000, ja Auguste-

⁹ Ks. myös luku 5.2, asia T-156/98.

Victorian ja Blumenthal-Haardin kaivokset yhdistettiin vuonna 2001. Myös Friedrich Heinrich-Rheinlandin ja Niederbergin kaivokset yhdistetään vuonna 2002, jolloin niiden tuotanto vähenee 29 miljoonaan tonniin. Näiden rakenneuudistusten jälkeen tuotantokustannusten odotetaan vuonna 2002 supistuvan 242 Saksan markkaan hiiliekvivalenttitonnilta vuoden 1992 hintoina ilmaistuna, kun ne vuonna 1992 olivat 288 Saksan markkaa hiiliekvivalenttitonnilta. Tämäkin hinta on kaukana maailmanmarkkinahinnoista, jotka nykyään ovat noin 92 Saksan markkaa hiiliekvivalenttitonnilta.

3.2. Espanja

Espanjassa kivihiiltä louhitaan useilla alueilla, joita ovat Asturias (keski- ja länsiosat), León (Bierzo-Villablino, Sabero ja Norte), Palencia (Guardo ja Barruelo), Katalonia (Pirenaica), Teruel (Teruel-Mequinenza) ja Sur (Puertollano ja Peñarroya). Espanjan hiilialueet ovat pieniä, maantieteellisesti erillisiä alueita, jotka ovat pitkälti riippuvaisia kaivostoiminnasta. Tällä on suora vaikutus tuotantosuuntien ja teollisuusalojen muuttamisen mahdollisuuksiin ja työllisyyteen. Espanjan kaivosteollisuussuunnitelmaa onkin täydennetty kaivosyhteisöjen vaihtoehtoisen kehityksen suunnitelmalla. Tuotantoa harjoittaa noin 52 yritystä. Yritykset ovat yleensä yksityisiä; ENDESAn hiljattain tapahtuneen yksityistämisen jälkeen ainoa poikkeus on HUNOSA, joka vuonna 1998 sulautti itseensä Minas de Figaredon. Yritykset työllistävät noin 15 600 työntekijää, mukaan lukien alihankkijat. Kahdeksan yritystä yksinään tuottaa yli miljoona tonnia vuodessa ja kymmenen muuta yritystä yli 100 000 tonnia vuodessa. Komissio antoi 3. kesäkuuta 1998 tehdyllä päätöksellä N:o 98/637/EHTY puoltavan lausunnon kivihiiliteollisuuden nykyaikaistamis-, järjeistämisen- ja uudelleenjärjestelysuunnitelman toisesta osasta, joka kattaa vuodet 1998–2002. Suunnitelman mukaan tuotantoa vähennetään vuosittain siten, että vuonna 2002 se olisi enintään 14,5 miljoonaa tonnia.

3.3. Ranska

Ranskassa kivihiilen louhinta keskittyy nykyisin Lothringenin alueelle, jossa toimii kaksi maanalaista tuotantopaikkaa (Merlebach ja La Houve), ja Centre-Midin alueelle, jossa on viisi tuotantopaikkaa ja vain yksi maanalainen kaivos (Gardanne Provencessa). Työntekijöitä on 6 945, joista 2 981 työskentelee maanalaisissa kaivoksissa. Louhintaa harjoittaa yksi ainoa yritys, Charbonnages de France, joka kuuluu julkiselle sektorille. Jo vuosien ajan jatkunut tuotantokapasiteetin vähentäminen, jonka taustalla ovat erityisesti epäsuotuisat geologiset olosuhteet, on johtanut yli 23 000 työpaikan vähenemiseen vuosien 1986 ja 2001 välillä. Työmarkkinaosapuolten vuonna 1995 tekemän hiilialan kansallisen sopimuksen mukaan sama kehitys jatkuu tulevina vuosina ja hiilen louhinta Ranskassa on tarkoitus päättää lopullisesti vuonna 2005. Vakavat sosiaaliset ja alueelliset ongelmat eivät anna Ranskan viranomaisille mahdollisuutta noudattaa päätöksessä N:o 3632/93/EHTY säädettyä vuoden 2002 määräaikaa. Tärkeintä kuitenkin on, että Ranskan viranomaiset ovat ymmärtäneet, ettei Ranskan hiiliteollisuus voi tulla kilpailukykyiseksi keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä, ja ovat määrätietoisesti sitoutuneet vähentämään tuotantoa edelleen ja sulkemaan tuotantolaitoksia suunnitelmien mukaisesti. Charbonnages de France -yrityksen mukaan tuotantokustannukset ovat 1 267 Ranskan frangia tonnilta, kun vastaava markkinahinta on 335 Ranskan frangia. Tilintarkastustuomioistuimen äskettäisessä kertomuksessa Ranskan hallitusta kehoitettiin viipymättä jatkamaan kaivosten sulkemishjelmaa ja todettiin, että kivihiiliteollisuudelle on vuosina 1970–2000 maksettu 233 miljardia Ranskan frangia.

3.4. Yhdistynyt kuningaskunta

Yhdistynyt kuningaskunta oli useiden vuosien ajan Euroopan unionin suurin kivihiilen tuottaja. Alalla on tapahtunut perusteellinen rakennemuutos; erityisesti on mainittava British Coal Corporationin yksityistäminen vuonna 1994, jonka seurauksena toiminnassa olevien suurten tuotantopaikkojen lukumäärä on vähentynyt 241 yksiköstä (1976) nykyisiin 18 yksikköön. Lisäksi on viitisenkymmentä pientä kaivosta (joista kussakin alle 100 työntekijää) ja vaihteleva lukumäärä avolouhoksia. Samana aikana työntekijöiden määrä on supistunut yli 300 000:sta noin 12 712:een työntekijään (joista yli 9 294 työskentelee maanalaisissa kaivoksissa) ja tuotanto vähentynyt 125 miljoonasta tonnista noin 32 miljoonaan tonniin.

British Coal Corporationin 31. joulukuuta 1994 päätökseen saadun yksityistämisen jälkeen Yhdistyneen kuningaskunnan kivihiiliteollisuus muodostuu pelkästään yksityisistä yrityksistä. Niistä merkittävin on UK Coal plc¹⁰, johon kuuluu yhteensä 13 kaivosta: Clipstone, Daw Mill, Ellington, Harworth, Kellingley, Maltby, Rotherham Prince of Wales, Riccall-Whitemore Mine, Rossington, Stillingfleet Combine, Thoresby, Welbeck, Wistow Mine¹¹). Yritykset Betws Anthracite, Hatfield Coal Company, Goire Tower Anthracite Company, Scottish Coal sekä Blenkinsopp Collieries harjoittavat kukin toimintaa yhdellä tuotantopaikalla. Celtic Energy toimii useilla avolouhoksilla. Koska toiminta on keskitetty tuottavimpiin kaivoksiin ja kannattavuutta on pyritty jatkuvasti ja tehokkaasti parantamaan, yritysten tuotantokustannukset eivät juuri poikkea maailmanmarkkinahinnoista. Vaikka tuottavuus on parantunut huomattavasti, kotimainen tuotanto joutuu kilpailemaan maahan tuodun kivihiilen ja erityisesti maakaasun kanssa. Tuontikivihiiltä suositaan kilpailukykyisen hinnan lisäksi usein myös siksi, että sen CO₂-päästöt ovat vähäisemmät, minkä ansiosta sähköyhtiöiden on helpompi noudattaa tiukkoja päästörajoituksia. Tuontimaakaasu puolestaan tuottaa vähemmän ympäristölle haitallisia aineita, yhdistettyä kiertoa käyttävissä kaasuturbiineissa saavutetaan yli 50 prosentin muuntotehokkuus muutettaessa lämpöenergiaa sähköksi ja tarvittavat investoinnit ovat suhteellisen pienet. Tilanne paheni entisestään vuosina 1999–2000, koska hiilen hinta laski maailmanmarkkinoilla ja kansallisen valuutan kurssi oli korkea, ja samalla tilanteen voitiin odottaa kärjistyvän, kun maakaasuvoimaloille myönnettävien uusien rakennuslupien kieltä oli päättymässä. Brittihallitus katsoi, että kansallisen kaivosteollisuuden vaikeudet johtuivat suhdanteista ja että oli vielä mahdollista päästä tyydyttävään kannattavuuteen keskipitkällä aikavälillä. Se antoi tiedoksi 26.7.2000 päivätyllä kirjeellä hiiliteollisuuden nykyaikaistamis-, järjeistämisen- ja uudelleenjärjestelysuunnitelman ja UK Coal Operating Aid Scheme - tukisuunnitelman, joka oli laadittu 17.4.2000–23.7.2002 väliselle kaudelle. Euroopan komissio hyväksyi 15.11.2000 edellä mainitun kansallisen hiiliteollisuuden nykyaikaistamis-, järjeistämisen- ja uudelleenjärjestelysuunnitelman, jossa esitetään kokonaisuudessaan enintään 110 miljoonan Englannin punnan suuruista rahoitustukea alan yrityksille. Sen jälkeen on annettu lupa lisätä tukea 170 miljoonaan Englannin puntaan. Näiden tukien tarkoituksena on, että tuotantoyksiköt olisivat kilpailukykyisiä EHTYn perustamissopimuksen voimassaolon lakattua. Samanaikaisesti kauppa- ja teollisuusministeri ilmoitti uusien maakaasuvoimaloiden rakentamislupien rajoittamisen päättymisestä, jonka seurauksena voitiin perustaa kuusi uutta laitosta.

---

¹⁰ Entinen RJB Mining.

¹¹ Riccall/Whitemoren, Stillingfleetin ja Wistow'n kaivokset tunnetaan myös nimellä "Selbyn kompleksi".

3.5. Muut

Kivihiilen tuotanto päättyi Belgiassa vuonna 1992 ja Portugalissa vuonna 1994. Muissa Euroopan unionin maissa ei ole merkittävää tuotantoa.

4. KIVIHIILITEOLLISUUDEN HYVÄKSI TOTEUTETTUIJEN RAHOITUSTOIMIEN KUVAUS

Tässä kertomuksessa tarkastellaan päätöksen N:o 3632/93/EHTY 1 artiklassa määriteltyjä toimia, joita ovat

- kaikki suorat ja epäsuorat tuotantoon, markkinointiin tai vientiin liittyvät viranomaisten toimenpiteet ja tukitoimenpiteet, jotka, vaikka niitä ei makseta julkisista varoista, antavat taloudellista etua kivihiiliteollisuuden yrityksille keventämällä niiden tavanomaisia kustannuksia
- kivihiiliteollisuudelle suoraan tai epäsuorasti maksetut viranomaisten tukitoimien vuoksi pakollisiksi muuttuneet maksut erottamatta toisistaan valtion tai valtion siihen tehtävään nimeämän julkisen tai yksityisen järjestön myöntämää tukea
- jäsenvaltioiden kivihiilyhtiöille maksamat rahoitustoimenpiteisiin kuuluvat tukiosat, joita markkinatalouden tavanomaisessa käytännössä ei pidetä maksettuna riskipääomana.

Tässä raportissa noudatetaan päätöksen N:o 3632/93/EHTY 3, 4, 5, 6 ja 7 artiklan mukaista tukien luokittelua, jossa erotetaan toisistaan toimintatuki, tuotannon vähentämistuki, muiden kuin varsinaisten kulujen kattamiseen myönnettävä tuki, tutkimus- ja kehitystuki sekä ympäristönsuojeluun myönnettävä tuki.

Ennen päätöksen N:o 3632/93/EHTY 9 artiklan mukaista hyväksyntää komissio tarkastaa, että jäsenvaltiot ovat toimittaneet kaikki vaaditut tiedot. Niiden perusteella komissio tarkastaa, onko tuki edellä mainitun päätöksen 2 artiklassa esitettyjen yleisten päämäärien ja vaatimusten sekä seuraavien säännösten mukaista:

- Päätöksen 3 artiklan nojalla myönnettävät tuet: tuki saa olla enintään tuotantokustannusten ja maailmanmarkkinahintojen välisen eron suuruinen. Hiiltä ei saa pitää kaupan hintaan, joka on alempi kuin yhteisön ulkopuolisissa maissa tuotettuun vastaavanlaatuiseen hiileen sovellettava hinta. Tuki ei saa vääristää kilpailua käyttäjien välillä. Sääntöjenmukaisuus on tarkistettava vuosittain.
- Päätöksen 4 artiklan nojalla myönnettävät tuet: on esitettävä sulkemissuunnitelma tai toiminnan supistamissuunnitelma, jota on noudatettava.
- Päätöksen 5 artiklan nojalla myönnettävät tuet: tuki ei saa olla suurempi kuin kustannukset, joiden kattamiseen se on tarkoitettu; tukikelpoisia kustannuksia ovat ainoastaan päätöksen N:o 3632/93/EHTY liitteessä nimenomaisesti mainitut kustannukset.

Komissio on ottanut tukia arvioidessaan päätöksen N:o 3632/93/EHTY 2 artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan mukaisesti huomioon sen, että on ehdottoman välttämätöntä vähentää mahdollisimman paljon kaivostoiminnan uudelleenjärjestelystä johtuvia sosiaalisia ja alueellisia ongelmia. Samalla se on tarkastanut, ovatko tuet yhteensopivia yhteismarkkinoiden moitteettoman toiminnan kanssa.

Jäsenvaltioiden myöntämien tukien kokonaismäärän jakautuminen eri tukiluokkiin antaa suhteellisen selkeän käsityksen kansallisella tasolla noudatetusta hiilialan politiikasta sekä nykyaikaistamis-, järjeistämis- ja uudelleenjärjestelyprosessissa saavutetusta edistymisestä. Muistutettakoon vielä, etteivät tukiluokkiin siis sisälly eri syistä mahdollisesti annettavat tuet kuten jäsenvaltioiden EHTY:n perustamissopimuksen 56 artiklassa tarkoitettuina erityisavustuksina sosiaalisin perustein myöntämät avustukset.

Taulukko 4

Vuosiksi 1994-2001 hyväksytyt tuet

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Saksa								
– toimintatuki*	¹² 4845,8	4784,2	¹³ 5361,8	3280,5	2667,2	2665,9	2003,2	1789,5
– tuotannon	0,0	0,0	0,0	1637,7	1606,8	1646,4	1604,4	965,8
vähentämistuki**	181,4	106,7	104,7	412,0	513,4	388,2	1086,0	1400,9
– muut tuet***								
Espanja								
– toimintatuki*	249,1	298,8	310,3	285,4	355,6	327,8	292,7	274,3
– tuotannon	499,9	501,3	462,8	419,1	403,2	399,6	405,6	350,2
vähentämistuki**	205,6	255,3	255,1	363,8	400,5	343,9	422,8	444,6
– muut tuet***								
Ranska								
– toimintatuki*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
– tuotannon	298,0	56,9	87,6	371,1	383,7	354,3	389,6	318,6
vähentämistuki**	614,8	612,3	592,3	585,1	614,9	630,4	620,6	642,3
– muut tuet***								
Portugali								
– toimintatuki*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
– tuotannon	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
vähentämistuki**	3,6	0,9	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
– muut tuet***								
Yhdistynyt kuningaskunta								
– toimintatuki*	20,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	142,9	81,3
– tuotannon	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
vähentämistuki**	870,0	1622,8	512,8	512,3	1317,2	0,0	0,0	0,0
– muut tuet***								
EU YHTEENSÄ								
– toimintatuki*	5115,0	5081,0	5673,4	3565,9	3022,7	2993,7	2438,8	2145,1
– tuotannon	799,7	558,1	550,4	2427,9	2393,7	2400,2	2399,7	1634,6
vähentämistuki**	1875,4	2595,7	1465,8	1861,6	2846,0	1362,5	2129,5	2487,8
– muut tuet***								
Tuki euroa-ecua / tonnia	68,31	42,57	51,33	35,73	34,56	34,95	34,42	37,14
– toimintatuki*	71,90	53,35	51,30	135,76	152,09	155,65	159,87	125,25
– tuotannon								
vähentämistuki**								

Luvut on ilmoitettu miljoonina ecuina/euroina. Valtiontuet, jotka on hyväksytyt kansallisena valuuttana, on muunnettu ecuiksi/euroiksi kyseisen varainhoitovuoden keskimääräisen muuntokurssin mukaan.

*: Päätöksen N:o 3632/93/EHTY 3 artiklan nojalla myönnettyt tuet.

** : Päätöksen N:o 3632/93/EHTY 4 artiklan nojalla myönnettyt tuet.

***: Päätöksen N:o 2064/86/EHTY mukaiset aikaisempien kausien kustannukset sekä päätöksen N:o 3632/93/EHTY 5, 6 ja 7 artiklan nojalla myönnettyt tuet.

¹² Huomioon ei ole otettu 5 350 miljoonan Saksan markan (2 779 miljoonan ecun) myöntämistä luottojärjestelyssä, joka liittyy korvausrahaston velkojen lyhentämiseen hiilen saannin varmistamisesta sähkövoimaloissa 19. heinäkuuta 1994 annetun Saksan lain nojalla.

¹³ Tuki, jota oli alunperin myönnetty 5 370,2 miljoonaa ecua, mutta josta Sophia Jacoba GmbH oli käyttänyt päätöksen vastaisesti 3,75 miljoonaa Saksan markkaa ja Preussag Anthrazit GmbH 9,8 miljoonaa Saksan markkaa.

Vuoteen 1994 verrattuna voidaan havaita tukien laskeneen ainakin tuotantotuen osalta jonkin verran kivihiilitonnia kohti, mikä vastaa päätöksessä N:o 3632/93/EHTY vahvistettua tukien vähentämisen periaatetta. Tuotannon vähentämistukien kasvu on kuitenkin lisännyt tuen kokonaismäärää, mikä vähentää näiden tulosten todellista merkitystä. Tavoite saada aikaan kansainvälisillä markkinoilla kilpailukykyinen yhteisön kivihiiliteollisuus vaikuttaa yhä etäisemmältä, vaikka tuotantoyritykset ovatkin merkittävästi panostaneet tuottavuuden parantamiseen tekniikkaa ja organisaatiota kehittämällä. Tähän tulokseen on kaksi pääasiallista syytä. Ensinnäkin helpoimmin hyödynnettävissä olevat esiintymät ovat jatkuvasti vähentyneet ja hiiltä on louhittava yhä vaikeammassa geologisissa olosuhteissa ja yhä syvemmällä, joskus jopa yli 1 500 metrin syvyydessä. Lisäksi kaivostyön terveys- ja turvallisuusoloja koskevien sekä ympäristöön liittyvien aiempaa tiukempien määräysten soveltaminen on väistämättä lisännyt kustannuksia. Tuotantokustannukset eivät siksi ole laskeneet odotetulla tavalla seurantajakson viimeisinä vuosina. Toiseksi vaikka kivihiilen hinta maailmanmarkkinoilla on viime vuonna noussut huomattavasti, Euroopan unionin maiden tuotantokustannusten ja tuontihintojen välillä on vielä suuri ero. Siihen on useita syitä: monet maailmanmarkkinoilla jo toimivat Euroopan ulkopuoliset tuottajamaat ovat ottaneet käyttöön tehokkaampia louhintamenetelmiä, ja lisäksi niiden etuna ovat edullisemmat geologiset olosuhteet. Tietyt maat, kuten Kiina, jotka aiemmin tuottivat vain kotimaan markkinoita varten, ovat ryhtyneet viemään hiiltä ja omaksuneet lisäksi aggressiivisen kauppapolitiikan. Lisäksi maissa, jotka perinteisesti ovat olleet kivihiilen viejiä, kuten erityisesti Indonesiassa ja Etelä-Afrikassa, vallitsee erityinen suhdannetilanne, jolle ovat luonteenomaisia ainakin jonkinasteinen kansallisen valuutan devalvaatio ja tarve hankkia vahvaa valuuttaa.

Yhteenvedona voidaan todeta, että yhteisön kivihiiliteollisuuden tuotantokustannusten ja kivihiilen maailmanmarkkinahinnan, joka on pääasiallinen valtiontukien myöntämisessä käytetty laskentaperusta, välinen ero on viime vuonna hiukan kaventunut, mutta on silti vielä hyvin suuri.

Käytännössä kustannukset ovat vähentyneet merkittävästi vain Portugalissa, jossa kaivostoiminta päättyi kokonaan vuonna 1994, ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, jossa edelleenkin tuotanto on vähentynyt jyrkästi ja toiminnassa ovat enää vain tuottavimmat tuotantopaikat, vaikka kaivostoimintaa on edelleen huomattavasti. On merkittävää, että Ranskassa aiotaan lopettaa kaivostoiminta kokonaisuudessaan vuonna 2005. Saksa ja Espanja eivät ole tehneet asiassa lopullisia päätöksiä, ja näiden maiden muita asteittäisempi lähestymistapa, vaikkakin ne pyrkivät merkittävään rakenneuudistukseen, näyttää perustuvan huoleen yhteiskuntarauhan ja alueiden välisen koheesion säilymisestä eikä niinkään siihen, että kivihiiliteollisuuden voitaisiin millään todennäköisyydellä odottaa saavan talouttansa tasapainoon.

Seuraavassa esitetään yksityiskohtaisesti eri jäsenvaltioiden myöntämät tuet.

4.1. Saksa

Saksassa päätöksen N:o 3632/93/EHTY 3 ja 4 artiklaan perustuvia kivihiiliteollisuuden hyväksi tarkoitettuja rahoitustoimenpiteitä ovat varainhoitovuodesta 1996 alkaen olleet vain terästeollisuudelle tarkoitettua koksishiiltä ja sähköntuotannossa käytettävää höyryhiiltä varten myönnetty tuki sekä kaivosmiehille maksettava tukipalkkio (Bergmannsprämie). Toimenpiteiden tarkoituksena on kattaa ero tuotantokustannusten ja myyntihintojen välillä. Viimeksi mainitut neuvotellaan vapaasti yhteisön ulkopuolisista maista peräisin olevan

vastaavanlaatuisen kivihiilen maailmanmarkkinoilla vallitsevan tilanteen perusteella. Näin ollen kotitalouksien ja teollisuuden käyttöön tarkoitettu tuotanto on myytävä hinnoilla, jotka kattavat tuotantokustannukset. Komissio on hyväksynyt nämä tuet ottaen asianmukaisesti huomioon kivihiiliteollisuuden uudelleenjärjestelyistä aiheutuvat sosiaaliset ja alueelliset seuraukset. Kyseisillä alueilla on työttömyyttä huomattavasti enemmän kuin muualla maassa. Nämä alueet saavat myös laajasti tukea aluekehitysrahastojen tavoitteen 2 toimintalinjoilta. Tuet on kirjattu liittovaltion talousarvioon, ja siten ne ovat päätöksen N:o 3632/93/EHTY 2 artiklan 2 kohdan mukaisia.

Vuodeksi 2001 komissio hyväksyi kivihiiliteollisuudelle myönnettäväksi päätöksen N:o 3632/93/EHTY 3, 4 ja 5 artiklan nojalla yhteensä 9 180 miljoonan Saksan markan (4 693,7 miljoonaa euroa) suuruisen tukimäärän. Mainitusta kokonaismäärästä maksettavat suurimmat tuet ovat seuraavat:

- a) päätöksen 3 artiklan mukainen toimintatuki, joka on suuruudeltaan 3 847 miljoonaa Saksan markkaa (1 966,9 miljoonaa euroa);
- b) päätöksen 4 artiklan mukainen kaivostoiminnan vähentämistuki, joka on suuruudeltaan 3 138 miljoonaa Saksan markkaa (1 604,4 miljoonaa euroa);
- c) päätöksen 3 artiklan mukainen 71 miljoonan Saksan markan (36,3 miljoonaa euroa) suuruinen tuki järjestelylle, jolla maanalaisissa kaivoksissa työskentelevä ammattitaitoinen työvoima pyritään pitämään alalla (Bergmannsprämie);
- d) päätöksen 5 artiklan mukainen 2 124 miljoonan Saksan markan (1 086 miljoonaa euroa) suuruinen tuki poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi.

Edellä a kohdassa mainitulla 3 847 miljoonan Saksan markan suuruisella tuella on tarkoitus kattaa tuotantokustannusten ja yhteisön ulkopuolisista maista peräisin olevan vastaavanlaatuisen kivihiilen maailmanmarkkinoilla vallitsevan myyntihinnan välinen ero. Edellä mainittu tuki on varattu yksinomaan kattamaan menetykset tuotantoalueilla, jotka täyttävät keskipitkän aikavälin taloudellisen kannattavuuden näkymiä koskevat kriteerit, kuten päätöksen N:o 3632/93/EHTY 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa ja 3 artiklassa todetaan.

Edellä b kohdassa mainittua 3 138 miljoonan Saksan markan suuruisesta kaivostoiminnan vähentämistukea maksettiin Westfalenin, Göttelborn-Redenin ja Ewald-Hugon kaivoksille, jotka suljettiin vuonna 2000, Auguste-Victorian ja Blumenthal-Haardin kaivoksille, joiden yhteenliittyminen ja osittainen sulkeminen on suunnitteilla vuonna 2001, sekä Friedrich Heinrich-Rheinlandin ja Niederbergin kaivoksille, joiden osalta toteutetaan sama toimenpide vuonna 2002. Lisäksi tuella katetaan vuoden 2002 jälkeen suljettaviksi määräytyville kaivoksille aiheutuvat menetykset.

Edellä c kohdassa mainittu 71 miljoonan Saksan markan suuruinen tuki on tarkoitettu kattamaan Saksan kivihiiliteollisuuden kaivostyöläisille maksettavat lisäpalkkiot (Bergmannsprämie), joiden suuruus on 10 Saksan markkaa maan alla työskennellyä työvuoroa kohti. Toimenpiteellä pyritään kannustamaan ammattitaitoista työvoimaa työskentelemään maanalaisissa kaivoksissa ja edistämään tuotannon järkiperaistämistä. Lisäpalkkioilla katetaan välillisesti osa tuotantokustannusten ja odotettujen tuottojen välisestä

erotuksesta. Tuki alentaa myös yritysten tuotantokustannuksia samassa suhteessa, ja sitä on näin ollen tarkasteltava päätöksen N:o 3632/93/EHTY 3 artiklan mukaisesti.

Edellä d kohdassa mainittu 2 124 miljoonan Saksan markan suuruinen tuki poikkeuksellisten kustannusten kattamiseksi on tarkoitettu kattamaan kustannukset, jotka aiheutuvat tai ovat aiheutuneet teollisuuden uudelleenjärjestelyistä eivätkä liity tavanomaiseen tuotantoon (aikaisemmasta toiminnasta periytyvät velvoitteet) ja joita ovat mm. työntekijöiden varhaiseläkkeelle siirtämisestä maksettavista sosiaalietuuksista aiheutuvat kustannukset, muut poikkeukselliset menot, uudelleenjärjestelyjen ja järkiperaistämisen vuoksi työpaikkansa menettäneille työntekijöille ilmaiseksi toimitettavasta hiilestä aiheutuvat kustannukset, lakisääteiseen järjestelmään perustumattomien eläkkeiden ja korvausten maksaminen uudelleenjärjestelyjen ja järkiperaistämisen vuoksi työpaikkansa menettäneille työntekijöille ja niille, jotka olivat oikeutettuja kyseisiin maksuihin ja korvauksiin ennen uudelleenjärjestelyjä. Teknisestä ja rahoituskellisesta näkökulmasta katsottuna tuella on tarkoitus kattaa uudelleenjärjestelyn edellyttämät lisätoimet, jotka liittyvät turvallisuuteen maan alla työskenneltäessä, sekä teollisuudenalan uudelleenjärjestelystä johtuvat poikkeukselliset luontaiset arvonalennukset. Tämä tuki, joka myönnetään päätöksen N:o 3632/93/EHTY 5 artiklan nojalla, mainitaan erikseen päätöksen liitteessä II olevassa a, b, c, d, f ja k kohdassa.

Edellä mainituin perustein maksetun tukimäärän kasvu edelliseen vuoteen verrattuna johtuu jo aiemmin mainittujen kolmen tuotantoyksikön, Westfalenin, Göttelborn-Redenin ja Ewald-Hugon kaivosten, sulkemisesta kyseisen vuoden aikana.

4.2. Espanja

Vuodeksi 2001 komissio hyväksyi kivihiiliteollisuudelle myönnettäväksi päätöksen N:o 3632/93/EHTY 3, 4 ja 5 artiklan nojalla yhteensä 186 541 miljoonan Espanjan pesetan (1 121,1 miljoonaa euroa) suuruisen tukimäärän. Mainitusta kokonaismäärästä maksettavat suurimmat tuet ovat seuraavat:

- päätöksen N:o 3632/93/EHTY 3 artiklan mukainen 45 636 499 056 miljoonan Espanjan pesetan (274 280 883,34 euron) suuruinen toimintatuki
- päätöksen N:o 3632/93/EHTY 4 artiklan mukainen 58 271 miljoonan Espanjan pesetan suuruinen toiminnan vähentämistuki; myönnetty 58 271 miljoonaa Espanjan pesetaa on vähennettävä yhtiöverotuesta, jota HUNOSAlle voitaisiin myöntää sen jälkeen kun SEPIin yhdistettyjen yhtiöiden taseet on konsolidoitu
- päätöksen N:o 3632/93/EHTY 5 artiklan mukainen 59 507 miljoonan Espanjan pesetan (357 644 272,96 euroa) tuki, jolla katetaan poikkeukselliset sosiaalivastuut työntekijöille, jotka ovat menettäneet työpaikkansa Espanjan kivihiiliteollisuuden nykyaikaistamisen, järkiperaistämisen ja uudelleenjärjestelyn johdosta
- päätöksen N:o 3632/93/EHTY 5 artiklan mukainen poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitettu 14 475 miljoonan Espanjan pesetan (86 996 502,11 euroa) tuki, jolla katetaan tekniset kustannukset, jotka liittyvät kaivosten sulkemiseen Espanjan kivihiiliteollisuuden nykyaikaistamisen, järkiperaistämisen ja uudelleenjärjestelyjen sekä toiminnan vähentämisen yhteydessä.

Komissio päättää myöhemmin, kunhan se on saanut Espanjalta pyydettyt lisätiedot, seuraavista määristä:

- päätöksen N:o 3632/93/EHTY 3 artiklan mukainen 1 115 500 944 miljoonan Espanjan pesetan (6 704 295,70 euron) suuruinen Gonzalez y Diez S.A.:lle myönnettävä toimintatuki
- päätöksen N:o 3632/93/EHTY 4 artiklan mukainen HUNOSAlle myönnettävä 6 000 miljoonan Espanjan pesetan (36 060 726,26 euron) ja Minas de la Camocha S.A.:lle myönnettävä 287 miljoonan Espanjan pesetan (1 724 904,74 euron) suuruinen toiminnan vähentämistuki
- päätöksen N:o 3632/93/EHTY 5 artiklan mukainen poikkeuksellisten kustannusten kattamiseen tarkoitettu tuki: 14 475 miljoonaa Espanjan pesetaa (86 996 502,11 euroa), josta 4 795 miljoonaa Espanjan pesetaa HUNOSAlle ja 394 miljoonaa Espanjan pesetaa Gonzalez y Diez S.A.:lle.

Tämä mainittu 45 636 499 056 Espanjan pesetan (274 280 883,34 euron) toimintatuki on tarkoitettu liiketappioiden kattamiseen 42 yritykselle, joiden kokonaistuotanto vuodeksi 2001 on arvioitu 10 706 900 tonniksi. Vuoden 1999 keskimääräiset tuotantokustannukset vuoden 1992 hintoina olivat päätöksen N:o 3632/93/EHTY 4 artiklan nojalla myönnettyjä tukia saavilla yrityksillä 73,37 euroa/hiiliekvivalenttonni. Nämä tuotantokustannukset jakautuvat seuraavasti:

- 4,23 % tuotannosta hintaan, joka on alle 60 euroa/hiiliekvivalenttonni
- 52,72% tuotannosta hintaan, joka on välillä 60 ja 79 euroa/hiiliekvivalenttonni
- 29,39 % tuotannosta hintaan, joka on välillä 80 ja 99 euroa/hiiliekvivalenttonni
- 13,66 % tuotannosta hintaan, joka on yli 100 euroa/hiiliekvivalenttonni.

Komissio on todennut, että hintojen laskusuuntaus vuoden 1992 hintoina, joka havaittiin ajanjaksolla 1994–1999, jatkuu vuonna 2001. Vähennys, jota vuodelle 2001 ennustetaan suhteessa vuoteen 1994 (vuoden 1992 hintoina) on 18,5 %.

58 271 miljoonan Espanjan pesetan (350 215 763,35 euron) toiminnan vähentämistuki on tarkoitettu liiketappioiden kattamiseen alaviitteessä mainituille yrityksille, jotka on sisällytetty lopettamis- tai toiminnanvähennyssuunnitelmiin päätöksen N:o 3632/93/EHTY 4 artiklan mukaisesti¹⁴. Kokonaistuotanto, jota tämä toiminnanvähentämistuki koskee, on 3 200 000 tonnia vuosikapasiteettia.

---

¹⁴ HUNOSA 53 513 miljoonaa Espanjan pesetaa (321 619 607,42 euroa), Minas de la Camocha S.A. 4 743 miljoonaa Espanjan pesetaa (28 506 004,11 euroa), ENDESAn maanalaiset kaivokset 635 miljoonaa Espanjan pesetaa (3 816 426,86 euroa), ENCASURin maanalaiset kaivokset 328 miljoonaa Espanjan pesetaa (1 971 319,70 euroa), Antracitas de Guillón 782 miljoonaa Espanjan pesetaa (4 699 914,66 euroa), Coto Minero Jove S.A. 667 miljoonaa Espanjan pesetaa (4 008 750,74 euroa), Industrial y Comercial Minera S.A. (INCOMISA) 144 miljoonaa Espanjan pesetaa (865 457,43 euroa), Mina Escobal S.L. 51 miljoonaa Espanjan pesetaa (306 516,17 euroa), Minas de Escucha S.A. 351 miljoonaa Espanjan pesetaa (2 109 552,49 euroa), Minas de Valdeloso S.L. 120 miljoonaa Espanjan pesetaa (721 214,53 euroa), Promotora de Minas de Carbón S.A. 298 miljoonaa Espanjan pesetaa (1 791 016,07 euroa) ja Virgilio Riesco S.A. 186 miljoonaa Espanjan pesetaa (1 117 882,51 euroa).

59 507 miljoonan Espanjan pesetan (357 644 272,96 euron) tuki on tarkoitettu kattamaan (lukuun ottamatta kustannuksia, jotka johtuvat jäsenvaltioiden EHTY:n perustamissopimuksen 56 artiklassa tarkoitettuina erityisavustuksina sosiaalisin perustein myöntämistä avustuksista) korvaukset, joita maksetaan Espanjan hiiliteollisuuden työntekijöille, jotka ovat joutuneet tai joutuvat enneaikaiselle eläkkeelle tai työttömiksi, kun Espanjan kivihiiliteollisuuden nykyaikaistamista, järkiperaistamista, uudelleenjärjestelyä ja tuotannon vähentämistä koskeva suunnitelma on toteutettu. Osa tästä tuesta, 37 507 miljoonaa Espanjan pesetaa (225 421 609,99 euroa), myönnetään HUNOSAlle. Se on tarkoitettu kattamaan ennen 1. tammikuuta 2001 toimintansa lopettaneiden työntekijöiden enneaikaiselle eläkkeelle joutumisesta aiheutuneet kustannukset sekä kustannukset noin 500 työntekijästä, jotka lopettavat työnteon vuonna 2001. Tämä osa tuesta myönnetään HUNOSAlle SEPin kautta. Loput 22 000 miljoonaa Espanjan pesetaa (132 222 662,96 euroa) on tarkoitettu korvauksiin, jotka maksetaan noin 7 200 enneaikaiselle eläkkeelle siirrettävälle muiden yritysten työntekijälle vuoden 2001 lopussa, kun nykyaikaistamista, järkiperaistamista, uudelleenjärjestelyä ja tuotannon vähentämistä koskeva suunnitelma on toteutettu.

14 475 miljoonan Espanjan pesetan (86 996 502,11 euron) tuki, jonka Espanja aikoo myöntää, on tarkoitettu käyttöomaisuuden arvonalennuksen korvaamiseen niissä hiilialan yrityksissä, jotka on suljettava kokonaan tai osittain. Tuki on myös tarkoitettu yritysten muihin poikkeuksellisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat yksiköiden vähittäisestä sulkemisesta kivihiiliteollisuuden uudelleenjärjestelyjen yhteydessä. Osa tästä tuesta, 5 193 miljoonaa Espanjan pesetaa (31 210 558,6 euroa), on tarkoitettu HUNOSAlle ja se myönnetään SEPin kautta. Tuen loppuosa, 9 676 miljoonaa Espanjan pesetaa (58 153 931,22 euroa), on tarkoitettu muille sellaisille yrityksille, jotka sitoutuvat uudelleenjärjestelyihin tai toiminnan vähentämiseen.

4.3. Ranska

Komissio hyväksyi kivihiiliteollisuudelle vuonna 2001 myönnettäväksi (päätöksen N:o 3632/93/EHTY 4 ja 5 artiklan nojalla) yhteensä 6 503 miljoonaa Ranskan frangia (991,4 miljoonaa euroa). Mainitusta kokonaismäärästä maksettavat suurimmat tuet ovat seuraavat:

- toiminnan vähentämistuki, enintään 2 080 miljoonaa Ranskan frangia (317,1 miljoonaa euroa), liiketappioiden kattamiseksi;
- toiminnan vähentämistuki, enintään 210 miljoonaa Ranskan frangia (32,0 miljoonaa euroa), jolla on tarkoitus kattaa Charbonnages de Francen vuosina 1997, 1998 ja 1999 ottamien lainojen koroista vuonna 2001 se osa, joka on tarkoitettu kattamaan kyseisten vuosien liiketappiot, joita ei ole maksettu välittömällä tuella tai pääomasiiirroilla;
- poikkeuksellisten menojen kattamiseen tarkoitettu, enintään 4 213 miljoonan Ranskan frangin (642,3 miljoonaa euron) suuruinen tuki, joka jakautuu seuraavasti:

Loput 2 740 miljoonaa Espanjan pesetaa (16 467 731,66 euroa) on tarkoitettu 13 yritykselle, jotka vähentävät tuotantokapasiteettiaan.

- 1 021 miljoonaa Ranskan frangia niiden sosiaalietuuksien maksamiseksi, jotka aiheutuvat työntekijöiden siirtämisestä eläkkeelle ennen lakisääteisen eläkeiän saavuttamista
- 91 miljoonaa Ranskan frangia muihin poikkeuksellisiin menoihin uudelleenjärjestelyjen ja järkiperaistämisen vuoksi irtisanottujen työntekijöiden hyväksi
- 84 miljoonaa Ranskan frangia jäljellä oleviin verosäännöksistä, lainsäädännöstä ja hallinnollisista määräyksistä aiheutuviin menoihin
- 382 miljoonaa Ranskan frangia uudelleenjärjestelyjen vuoksi välttämättömiin lisätoimiin
- 10 miljoonaa Ranskan frangia jäljellä oleviin, aiemmin toiminnassa olleista kaivoksista aiheutuviin menoihin
- 1 miljoona Ranskan frangia teollisuudenalan uudelleenjärjestelystä johtuviin poikkeuksellisiin luontaisiin arvonalennuksiin
- 2 624 miljoonaa Ranskan frangia sosiaalimenojen kattamiseksi, joiden syy on kustannusten lisäys, joka johtuu maksajien ja maksuosuuksien määrän vähenemisestä uudelleenjärjestelyjen vuoksi.

4.4. Yhdistynyt kuningaskunta

Komissio hyväksyi edellä 3.4 kohdassa mainitun UK Coal Operating Aid Scheme -nimisen tukisuunnitelman yhteydessä kivihiiliteollisuudelle vuonna 2001 myönnettäväksi (päätöksen N:o 3632/93/EHTY 3 artiklan nojalla) yhteensä 50,6 miljoonaa Englannin puntaa (81,3 miljoonaa euroa). Kyseisten tukien tarkoituksena on kattaa tuotantokustannusten ja myyntihinnan välinen ero. Myyntihinnasta sovitaan vapaasti osapuolten kesken ottaen huomioon yhteisön ulkopuolisissa maissa tuotettuun vastaavanlaatuisen hiileen maailmanmarkkinoilla sovellettu hinta.

Edellä mainitut tuet on maksettu seuraaville kaivoksille:

- Longannet, joka kuuluu Mining (Scotland) Ltd -yhtiölle, 21 525 miljoonaa Englannin puntaa
- Selby, joka kuuluu UK Coal Plc -yhtiölle, 20 325 miljoonaa Englannin puntaa
- Hatfield, joka kuuluu Hatfield Coal Company Ltd -yhtiölle, 3 807 miljoonaa Englannin puntaa
- Betws, joka kuuluu Betws Anthracite Co -yhtiölle, 1 966 miljoonaa Englannin puntaa
- Blenkinsopp, joka kuuluu Blenkinsopp Collieries Ltd -yhtiölle, 1 168 miljoonaa Englannin puntaa
- Aberpergwm, joka kuuluu Mining (Scotland) Ltd -yhtiölle, 1 031 miljoonaa Englannin puntaa

- Eckington Colliery, joka kuuluu Moorside Mining Company Ltd yhtiölle, 286 000 Englannin puntaa
- Hay Roads Colliery, joka kuuluu J. Flack & Sons Ltd -yhtiölle, 264 000 Englannin puntaa
- Blaentillery No 2, joka kuuluu Ffynonau Duon Mines Ltd -yhtiölle, 217 000 Englannin puntaa.

5. RIITA-ASIAT

Tarkasteltavana olevana vuonna ei ole kirjattu uusia riita-asioita. Jäljempänä esitetään vireillä olevien riita-asioden käsittelyn vaihe.

5.1. Valitukset

Viisi ranskalaista yritystä¹⁵ joista yksi oli Thion et Cie, teki 26. elokuuta 1997 komissiolle valtionyhtiö Charbonnages de Francea koskevan kantelun (viite 97/4717), joka koski kyseisen yrityksen saamien valtiontukien väitettyä väärinkohdentamista. Komissio lähetti Ranskan hallitukselle 9. helmikuuta 1999 EHTY:n perustamissopimuksen 88 artiklan nojalla virallisen ilmoituksen¹⁶, joka koskee vuodesta 1994 alkaen maksettuja valtiontukia. Ranskan hallitus esitti perustelunsa 8. huhtikuuta 1999 päivätyssä kirjeessä. Tämän riita-asian yhteydessä komissio on hyväksynyt tuet, jotka Ranska oli antanut tiedoksi vuodeksi 2001, kuitenkin sillä ehdolla, että komissio tekee ratkaisun 1,5 miljoonan euron (10 miljoonan Ranskan frangin) määrästä tutkittuaan valituksen. Komission odotetaan ratkaisevan asian vuoden 2002 alkupuoliskolla.

Komissio on vastaanottanut 26.10.2000, 16.11.2000 ja 1.3.2001 valituksen (nro 2000/5183), jossa pyydettiin selostamaan, mihin on osoitettu tuet, jotka oli tarkoitettu korvausten maksamiseen Minas de Lières S.A. (MILSA) -nimisen vanhan yrityksen 357:lle työntekijälle sekä selostamaan, mihin on osoitettu tuet, jotka on myönnetty kyseisen yrityksen sulkemisesta aiheutuneiden teknisten kustannusten kattamiseen. Yksi valituksen tekijöistä vaatii uudessa kirjeessä työntekijöille oikeutta saada tuki luontaisena eli kotitalouskäyttöön tarkoitettujen hiilen muodossa. Valituksen tekijät väittivät myös, että HUNOSA oli avannut uudelleen suljetun kaivoksen.

Valituksen tekijät perustelevat vaatimustaan Espanjan ilmoittamalla uudelleenjärjestelysuunnitelmalla vuosiksi 1991–1993. Kyseisessä suunnitelmassa mainittiin MILSAN sulkeminen kokonaan. Tukien myöntämiseen annettiin lupa ja ne myönnettiin kyseisillä ehdoilla. HUNOSA kuitenkin avasi kaivokset uudelleen muutamia kuukausia myöhemmin, ja liiketappiot ovat olleet merkittävät.

Komission Espanjalta saamista tiedoista käy ilmi, että MILSAN sulkemisen aikoihin vuosina 1992–1993 myönnettyt tuet on käytetty 17. joulukuuta 1990 tehdyn päätöksen 91/599/EHTY ja 23. joulukuuta 1992 tehdyn päätöksen 93/146/EHTY, joilla tuet myönnettiin, ehtojen mukaisesti.

¹⁵ Thion & Cie, Maison Balland Brugneaux, Société Nouvelle Vinot Postry, Établissements Lekieffre, Charbogard.

¹⁶ EYVL C 99, 10.4.1999, s. 9.

Komissio on kuitenkin pyytänyt Espanjalta lisätietoja tuista, joita olisi voitu maksaa HUNOSalle toimintakustannusten kattamiseksi vuosina 1998–2001 ja vuoden 2001 jälkipuolikolla tapahtuneesta lopullisesta sulkemisesta aiheutuneiden teknisten kustannusten kattamiseksi.

5.2. Valitukset tuomioistuimeen

Englantilainen yritys RJB Mining Plc on valittanut Euroopan yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimeen eräistä komission tekemistä päätöksistä:

- Asia T-111/98, joka koskee Espanjan kivihiihiteollisuudelle vuosiksi 1994, 1995, 1996, 1997 ja 1998 myönnetyn valtiontuen hyväksymisestä 3. kesäkuuta 1998 tehtyjä päätöksiä 98/635/EHTY, 98/636/ EHTY ja 98/637/ EHTY. Asian käsittely on keskeytetty siihen asti, kunnes asiassa C-427/99P annetaan lopullinen tuomio.
- Luxemburgissa toimiva ensimmäisen asteen tuomioistuin mitätöi 31. tammikuuta 2001 komission 29. kesäkuuta 1998 tekemän päätöksen, jolla hyväksyttiin RAG:n, Saarbergwerken ja Preussag Anthrazitin fuusio (asia T-156/98). Tuomioistuimen mukaan komissio ei ollut tutkinut kauppahintaa eikä erityisesti sitä, onko rahoitustuki, joka mahdollisesti vain symbolisesti liittyy kauppahintaan, vahvistanut RAG:n taloudellista voimaa ja siis sen kaupallista voimaa, ja jos on, niin missä määrin. RAG oli ostanut Saarbergwerken symbolisella 2 Saksan markan hinnalla. Saksan liitohallitus haki muutosta kyseiseen tuomioon 12. huhtikuuta 2001 ja RAG 19. huhtikuuta 2001¹⁷. Komissio tekee todennäköisesti vuonna 2002 uuden päätöksen edellä mainittujen yritysten sulautumisesta. Samanaikaisesti tämän sulautumista koskevan menettelyn kanssa komission yksiköt ovat osoittaneet Saksan hallitukselle 4. helmikuuta 2000 päivätyyn virallisen huomautuksen, joka koskee mahdollista valtiontuen myöntämistä RAG:n ja Saarbergwerken sulauttamisoperaation yhteydessä. Saksan hallitus vastasi 5. toukokuuta 2001 päivätyllä kirjeellä ja toisti, ettei operaatioon, jossa RAG osti Saarbergwerken kahdella Saksan markalla, sisälly mitään valtiontukea. Komission päätöstä edellä mainittujen yritysten fuusion valtiontukinäkökohdista odotetaan vuonna 2002.
- Luxemburgissa toimiva ensimmäisen asteen tuomioistuin teki 12. heinäkuuta 2001 ratkaisun toisiinsa liittyvissä asioissa T-63/99 et T-12/99¹⁸ ja hylkäsi muutoksenhakijan vaatimuksen, joka koski komission päätösten 99/270/EHTY¹⁹ ja 99/299/EHTY²⁰ mitätöimistä. Tämä päätös vahvistaa tuomioistuimen kannan sen 9. syyskuuta 1999 asiassa T-110/98 tekemässä ratkaisussa, jolla se hylkäsi muutoksenhakijan vaatimuksen komission päätöksen 98/687/EHTY²¹ mitätöimisestä.
- Asia T-170/99, joka koskee Espanjan kivihiihiteollisuudelle vuodeksi 1999 myönnetyn valtiontuen hyväksymisestä 4. toukokuuta 1999 tehtyä päätöstä N:o 99/451/EHTY. Asian käsittely on keskeytetty siihen asti, kunnes asiassa C-427/99P annetaan lopullinen tuomio.

---

¹⁷ Asiat C-157/01 P ja C-169/01 P.

¹⁸ UK Coal plc, aikaisemmin RJB Mining, komissiota vastaan.

¹⁹ Komission päätös, tehty 2 päivänä joulukuuta 1998, Saksan tuesta kivihiihiteollisuuden hyväksi 1998.

²⁰ Komission päätös, tehty 22 päivänä joulukuuta 1998, Saksan tuesta kivihiihiteollisuuden hyväksi vuonna 1999.

²¹ Komission päätös 98/687/EHTY, tehty 10 päivänä kesäkuuta 1998, Saksan tuesta kivihiihiteollisuuden hyväksi 1998.

- Asia C-427/99P. Valittaja on hakenut yhteisöjen tuomioistuimelta muutosta tuomioon, joka annettiin 9.9.1999 asiassa T-110/98. Asia on parhaillaan tuomioistuimen käsiteltävänä.
- Asia C-371/00P. Valittaja on hakenut yhteisöjen tuomioistuimelta muutosta asiaa T-110/98 koskevaan määräykseen, joka annettiin 25.7.2000. Muutoksenhaun tavoitteena on komission päätöksen 98/687/EHTY kumoaminen. Asia on parhaillaan tuomioistuimen käsiteltävänä²².

6. PÄÄTELMÄT

Kun EHTYn perustamissopimus, samoin kuin viimeinen EHTYn ohjelma kivihiiliteollisuuden hyväksi myönnettävistä valtiontuista²³, pian lakkaa olemasta voimassa, on hyvä täsmentää, mikä on ollut näiden tukiohjelmien tehtävä EHTYn perustamissopimuksessa vahvistettujen tavoitteiden toteuttamisessa, ja pohtia kivihiiliteollisuuden tulevaisuutta niiden kunnianhimoisten tavoitteiden yhteydessä, jotka Eurooppa on vahvistanut tulevaisuuttaan varten.

Euroopan komissio ja jäsenvaltiot ovat pyrkineet toteuttamaan yhteistyössä EHTYn perustamissopimuksessa vahvistettuja tavoitteita, ja valtiontukijärjestelmien merkitys on ollut erittäin suuri yhteisön kivihiiliteollisuuden kehittymiselle ominaisten rakennemuutosten hallinnassa. EHTYn perustamissopimuksen ja valtiontukijärjestelmien ansiosta on yhteisön kivihiiliteollisuutta mukautettu yhä laajemmalle kilpailulle avattuihin ja erilaistuneisiin markkinoihin. Samalla on säilytetty taloudellinen ja sosiaalinen koheesio alan työntekijöiden suhteen ja kaivosalueilla. EHTY-teollisuudessa on harjoitettu yhteiskunnallista vuoropuhelua, johon EHTYn neuvonantava komitea on myötävaikuttanut laajasti.

EHTYn perustamissopimuksen voimassaolon loputtua vain viidessä jäsenvaltiossa tuotetaan edelleen kivihiiltä: Saksassa, Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Espanjassa, Ranskassa ja vähäisessä määrin Italiassa. Kun Euroopan unioni laajenee Keski- ja Itä-Euroopan suuntaan, unioniin tulee kaksi uutta merkittävää kivihiilentuottajaa: Puola, jonka tuotanto on tällä hetkellä suurempi kuin kaikkien unionin 15 jäsenvaltion tuotanto, ja Tšekki. Joissakin ehdokasvaltioissa, erityisesti Virossa, tuotetaan myös kiinteitä polttoaineita, erityisesti ruskohiiltä ja öljyliusketta.

Päätöksen N:o 3632/93/EHTY voimassaolon aikana toteutettujen uudelleenjärjestely-, nykyaikaistamis- ja järkiperaistamistoimien ansiosta osa yhteisön kivihiiliteollisuudesta, olennaisesti Britannian hiilikaivokset, ovat tulleet taloudellisesti elinkelpoisiksi tai ainakin lähelle sitä. Yhteisön kivihiilentuotanto ei kuitenkaan pääosin pysty kilpailemaan kolmansista maista tuodun kivihiilen tai muiden energiatuotteiden kanssa. Puola ja Tšekki ovat myös tulleet taloudellisesti elinkelpoisiksi, mutta odotettavissa oleva työvoimakustannusten nousu saattaa aiheuttaa sen, että uusia rakennemuutoksia tarvitaan.

²² Määräys tehtiin UK Coal -yrityksen muutoksenhaun jälkeen. Yritys katsoi, ettei tuomioistuin ollut antanut tuomiota kaikista asioista, jotka sisältyivät sen muutoksenhakuun asiassa T-110/98.

²³ Komission päätös N:o 3632/93/EHTY, tehty 28 päivänä joulukuuta 1993, jäsenvaltioiden kivihiiliteollisuuden hyväksi toteuttamia toimia koskevasta yhteisön järjestelmästä, EYVL L 329, 30.12.1993, s. 12.

Euroopan komissio hyväksyi 25. heinäkuuta 2001 luonnoksen neuvoston asetukseksi kivihiiliteollisuudelle myönnettävistä valtiontuista, joiden tarkoituksena on säilyttää jonkinasteinen kivihiilivarantojen käyttömahdollisuus energiahuollon varmistamisen nimissä. Tämä tavoite oikeuttaa yhteisön kivihiiliteollisuudelle tarkoitettujen valtiontukien jatkamisen, mutta se on tehtävä hyväksyttävissä taloudellisin ehdoin. Se merkitsee, että uudelleenjärjestelyjä ja kivihiiliteollisuuden toiminnan vähentämistä, jotka ovat olleet tunnusomaisia EHTYn perustamissopimukseen perustuvilla valtiontukijärjestelmille, jatketaan 23. heinäkuuta 2002 jälkeenkin.